یادداشت

چند نکته درباره ذبح حیوانات در ملأعام

سپهر سلیمی

● چند سالی است که هم‌زمان با روزهای عزاداری شاهد انتشار تصاویر بعضا خشونت‌باری از ذبح حیوانات یا بدرفتاری با آنها در مناظر عمومی و به‌ویژه در جمع عزاداران هستیم؛ تصاویری که به‌سبب حضور جمعیت بسیار، به‌ویژه کودکان و وجود عناصری مثل حیوان در حال مرگ، خون و چاقو قاب نازیبایی را در برابر بینندگان ترسیم می‌کند. کشتار غیرمجاز دام در معابر عمومی، مغایر مقررات بهداشتی است و ارتکاب این عمل مطابق ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی و ماده ۳۷ قانون تعزیرات حکومتی می‌تواند موجب پیگرد قانونی شود. همچنین اگر لاشه دام ذبح‌شده به‌دست دام‌پزشک معاینه نشود امکان وجود بیماری‌های خطرناک و سرایت آن به دیگران وجود دارد. ضمن اینکه این اتفاق می‌تواند سلامت روانی شاهدان، به‌ویژه کودکان و زنان را به خطر بیندازد. همچنین شلوغی این مدل ذبح حیوانات سبب شده گاه الزامات ذبح صحیح شرعی مورد توجه قرار نگیرد. بسیاری از دلایلی که به‌درستی سبب ممنوعیت قمه‌زنی شد، در مورد ذبح غیراصولی و خشونت‌بار دام، به‌ویژه شتر و گاو، در اماکن عمومی صدق می‌کند. دراین‌میان بدخواهان و معاندانی نیز وجود دارند که تنها با هدف تخریب مذهب و این مراسم می‌کوشند تصویری خشن از این مراسم مخابره کنند و دستاویزی برای وهن مذهب و عزاداران یافته‌اند. تعداد دامی که در کل مراسم‌های مذهبی ذبح می‌شوند شاید به ۵۰۰ هزار نرسد، اما در ایالت متحده آمریکا، در روز جشن شکرگزاری حدود ۴۵میلیون بوقلمون فقط در یک روز قربانی می‌شود! اما آیا اجازه داده‌اند یک تصویر خشن از این مراسم به دنیا مخابره شود؟ حتی رؤسای جمهور آمریکا در سال‌های اخیر با نکشتن بوقلمون در کاخ سفید کوشیده‌اند پیامی ریاکارانه از صلح‌طلبی را به دنیا القا کنند! کشتار حیوانات به این شکل در معابر عمومی علاوه بر معایب بیان‌شده می‌تواند سبب حیوان‌آزاری و بدرفتاری بینندگان با حیوانات شود؛ تصور کنید کودکی که شاهد کشتن شتر در خیابان یا آویزان‌کردن گاو از جرثقیل بوده پس از آن، چه برخوردی با حیوانات محیط خود خواهد داشت؟ شوربختانه به‌سبب وجود شبکه‌های اجتماعی اتفاقات تلخ حیوان‌کشی در خیابان فقط منحصر به یک روز نیست و هزاران بار بیشتر از بینندگان واقعه اصلی در شبکه‌های اجتماعی بازنشر می‌شود. علاوه بر مسئله ذکرشده، شاهد بدرفتاری با حیوانات حاضر در مراسم مذهبی از جمله اسب و شتر تعزیه‌ها یا استفاده از پرندگان در صحنه‌آرایی مراسم‌ها هستیم. بدرفتاری و شرایط استرس‌آوری که برای این حیوانات ایجاد می‌شود، گاه موجب مرگ آنها می‌شود. همه اینها برخلاف توصیه‌های اکید دین اسلام بر مهربانی و توجه به حیوانات است. همان‌طور که علما و مقامات حاکمیتی ضمن مخالفت با قمه‌زنی، جلوی سوءاستفاده معاندان از مراسم مذهبی را گرفتند خوب است دراین‌باره نیز چاره‌اندیشی کنند و ضمن جلوگیری از تزریق خشونت به جامعه، مانع از بهره‌برداری دین‌ستیزانه و سیاسی سوءاستفاده گران شوند و اجازه ندهند تصویری خشن و تحریف‌شده از مراسم مذهبی به جهان مخابره شود.

مجلس به یک‌فوریت برای ممنوعیت ازدواج دختران قبل از ۱۳ سال رأی داد

یک گام برای ممنوعیت کودک‌همسری

شهرزاد همتی: یک‌فوریت ممنوعیت ازدواج دختران قبل از ۱۳ سال روز گذشته با ۱۵۱ رأی موافق، ۳۴ رأی مخالف و هفت رأی ممتنع از ۲۰۹ نماینده حاضر در مجلس، به تصویب رسید. به گفته طیبه سیاوشی، عضو فراکسیون زنان مجلس، حالا می‌شود نتیجه تلاش یک‌سال‌ونیمه زنان مجلس را با وجود همه مخالفت‌ها با این طرح دید و نفس راحتی کشید.

جلسه موافقان و مخالفان با این یک‌فوریت نیز حواشی فراوانی داشت. احمد امیرآبادی در مخالفت با این فوریت گفت: غیر از آنچه تشخیص شرع مقدس اسلام است، یقینا شورای نگهبان آن را رد می‌کند؛ علاوه بر آن، مجلس نمی‌تواند به مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام ورود کند. باید به این مسائل توجه کنیم تا در مجلس کار عبثی انجام نشود.

گامی رو به جلو

به گفته او، اصل مسئله این است که مردم با گرفتاری‌های عدیده اقتصادی دست‌به‌گریبان هستند. اولویت کشور امروز روز کوروش و تغییر ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی نیست، بلکه رسیدگی به مشکلات اقتصادی کشور و کاهش قدرت خرید مردم است. امیرآبادی افزود: نرخ دلار امروز از ۱۷هزار تومان هم عبور کرد. باید به این مسئله فکر کنیم نه به دخترخانمی که ظاهرا غیرایرانی هم است و والدینش اجازه ازدواجش را داده‌اند، اما به‌خاطر توقف اجرای حکم عقد این دخترخانم از سوی دادستان لغو شده. این مسئله اولویت ندارد. همایون هاشمی، دیگر نماینده مردم، در موافقت با درخواست فوریت گفت: آقای امیرآبادی واقعا برای شما متأسفم که این حرف‌ها را زدید و حق مطلب را خراب کردید. در مباحث اجتماعی، یک فرد مساوی با کل ملت است. چطور قضیه‌ای به این بزرگی را کوچک کردید؟ شما به فرزندان خودتان که نه، به اقوام درجه‌سوم‌تان اجازه می‌دهید تن به چنین ازدواج‌هایی بدهند؟ بنده به‌عنوان یک کنشگر اجتماعی، دلم از حرف شما سوخت. چطور اجازه دادید در چند دقیقه مسیر طرح را به جایی ببرید که انسان فکر کند غیرواجب است؛ درحالی‌که از اوجب واجبات است. اگر به دخترخانمی ظلم مضاعف می‌شود، مجلس به‌عنوان سکاندار کشور باید جلوی ظلم را بگیرد. دست‌بوس شما هستم، به این مسئله اخلاقی و اجتماعی اهمیت بدهید؛ چراکه آسیب‌های اجتماعی در اوج خودش است. عمده طلاق‌ها ناشی از ازدواج‌های زودهنگام است. آیا باید چشم بر آثار روانی، اقتصادی و جنایی این ازدواج‌ها بست؟ باید با حداکثر آرا فوریت این طرح را تصویب کنیم.

طیبه سیاوشی در گفت‌وگو با «شرق»، با ابراز امیدواری درباره اجرائی‌شدن این طرح تأکید می‌کند: تلاش‌هایی که از بیش از یک سال گذشته در قالب اصلاح ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی شروع شده است، به بار نشست. نص صریح این ماده می‌گوید: عقد نکاح دختر قبل از رسیدن به ۱۳ سال تمام شمسی و پسر قبل از رسیدن به ۱۵ سال تمام شمسی منوط است به اذن ولی به شرط رعایت مصلحت با تشخیص دادگاه صالح. ما امروز به نتیجه نیمه‌نهایی رسیدیم و این قدم مهمی برای ما بود؛ چون بحث اهمیت آن و فوریت رسیدگی به آن برای ما خیلی حیاتی بود.

او افزود: بحث این است که این طرح به دلیل آنکه جامعه هدفش بخش بزرگی از خانواده‌هایی است که دچار آسیب‌های اجتماعی یا فقر هستند، به این لحاظ ما بیشتر آن را مرکز توجه قرار می‌دهیم؛ چون فکر می‌کنیم این خانواده‌ها بیشتر به کمک نیاز دارند؛ چراکه بیشتر این خانواده‌هایی که تن به ازدواج‌های اجباری می‌دهند، همان‌طور که در مجلس اشاره کردم، خانواده‌هایی فقیر هستند و به همین دلیل هم ما احساس نیاز برای ورود به این مسئله کردیم.

عکس: نازنین طباطبایی یزدی، مهر

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه آمار طلاق نیز در میان این ازدواج‌ها بالاست، تأکید کرد: آمار طلاق این افراد بسیار تکان‌دهنده است و اینکه اعلام شود یک دختر ۱۲-۱۳ساله مطلقه است یا یک دختر ۱۵ساله سرپرستی یک خانواده را بر عهده دارد، مسئله بسیار دشواری است. این ماجرا باری مالی را متوجه دولت می‌کند و صدمات جبران‌ناپذیر معنوی و روحی را به خانواده و خود دختربچه وارد خواهد کرد. همان‌طور که گفتیم، فیزیولوژی بدن این کودکان هنوز برای ازدواج آماده نیست و نمی‌توانند باردار شوند و از طرفی برای ازدواج ترک‌تحصیل می‌کنند و از دوره مهارت‌آموزی و چرخه آموزش خارج می‌شوند. با وجود همه این مسائل، اجرائی‌شدن این طرح مخالفان خود را نیز دارد. سیاوشی درباره مخالفان طرح بالابردن سن ازدواج می‌گوید: مخالفان این طرح معتقد بودند به دلیل اینکه یک سنت‌های عرفی وجود دارد، دختر هشت، ۹ساله در جامعه ما را باید آماده ازدواج و وادار به وصلت کرد؛ چون در برخی از جوامع اگر سن آنها بالاتر برود، از ازدواج محروم خواهند بود؛ درحالی‌که عمده مشکل از نظر ما، این است که بیشتر این دختران را وادار به ازدواج با اتباع خارجی می‌کنند. در حاشیه تهران و استان‌هایی مثل سیستان‌وبلوچستان و خراسان، معمولا وصلت این دختران با اتباع افغانستانی و پاکستانی با فاصله سنی زیاد رخ می‌دهد.

سیاوشی تأکید می‌کند: به نظرم ما می‌خواهیم مشکل این کودکان را حل بکنیم و با وجود مخالفت‌های عجیب‌وغریبی که با این طرح وجود دارد، دفاعیات جانانه‌ای را از این طرح شاهد بودیم. الان اگر از مخالفان این طرح سؤال کنید، آنها حاضر نیستند دختر ۱۳ یا ۱۴ساله خود را وادار به ازدواج کنند و مسئله آنها صرفا مسائل و انگیزه‌های مذهبی برای وادارکردن کودکان به ازدواج نیست و بیشتر موارد سنت است که بر هر چیز غلبه می‌کند.

این نماینده مجلس خاطرنشان کرد: درحال‌حاضر ما همه تلاش و هدف خود را معطوف به این کرده‌ایم که اصلاحیه این ماده ازدواج زیر ۱۳ سال ممنوع شود. ما ازدواج دختران را زیر ۱۳ سال و پسران را زیر ۱۸ سال ممنوع اعلام کردیم، اما مطابق متن ماده، حداقل سن ازدواج را برای دختران ۱۶ سال و برای پسران ۱۸ سال دیده‌ایم و گفته‌ایم عقد نکاح دختر قبل از ۱۳ سال شمسی و پسر قبل از ۱۶ سال شمسی ممنوع است.

فتوایی که راه را هموار کرد

سیاوشی می‌گوید تمام زنان مجلس موافق این طرح بودند و وقتی تمام خانم‌ها برای این طرح قیام کردند، مردان هم همراهی کردند. خوشبختانه فتوا هم داشتیم و خوشبختانه نمایندگان مجلس آمادگی ذهنی لازم را داشتند.

اشاره طیبه سیاوشی به فتوای آیت‌الله مکارم‌شیرازی است. آذرماه سال ۹۵ بود که آیت‌الله مکارم‌شیرازی در دیدار اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس و در پاسخ به استفتای عضو هیئت‌رئیسه کمیسیون، فتوایی درباره ازدواج دختران در سنین پایین صادر کرد. آیت‌الله مکارم‌شیرازی در پاسخ به استفتای عضو کمیسیون فرهنگی گفت: من از نظر فتوا این اجازه را نداده و نمی‌دهم. ممکن است در گذشته چنین چیزی جایز بوده؛ اما اکنون به‌خاطر مفاسدی که دارد، تازمانی‌که دختر به بلوغ عقلی نرسد و قدرت تصمیم‌گیری نداشته باشد، اجازه ازدواج ندارد و حکم باطل‌بودن چنین ازدواجی را می‌دهم.

مطابق آمار رسمی و اعلام‌شده، استان خراسان‌رضوی و آذربایجان‌شرقی بالاترین آمار ازدواج کودکان را در سطح ایران دارند.

این نسخه را برای همه نپیچید

فعالان حقوق کودک معتقدند آمار بالای کودکانی که پیش از رسیدن به بلوغ فکری و ذهنی ازدواج می‌کنند، حکایت از گستره بالای این پدیده دارد و در آینده بر سلامت خانواده‌های ایرانی تأثیر منفی خواهد گذاشت. این فعالان بر مشخص‌شدن قطعی و قانونی سن ازدواج تأکید می‌کنند و معتقدند تا مشخص‌نشدن الزامات قانونی نمی‌توان از این پدیده جلوگیری کرد. بر همین اساس آمارها نشان می‌دهند که در سال ۹۰، ۲۲۰ کودک؛ سال ۹۱، ۱۸۷ کودک؛ سال ۹۲، ۲۰۱ کودک؛ سال ۹۳، ۱۷۶ کودک و در سال ۹۴، ۱۷۹ کودک زیر ۱۰ سال تن به ازدواج داده‌اند؛ این در حالی است که آمارهای رسمی فقط محدود به ازدواج‌های ثبت‌شده در دفاتر رسمی است و چه‌بسا این تعداد به‌دلیل ثبت‌نشدن ازدواج کودکان بدون شناسنامه یا عدم ثبت رسمی و قانونی ازدواج‌های چندهمسری تغییر یابد.

مخالفان این طرح می‌گویند نمی‌شود برای تمامی زنان و دختران این سرزمین حکمی را به‌صورت کلی صادر کرد. فاطمه مهدوی، فعال حقوق کودک در استان سیستان‌وبلوچستان، دراین‌باره به «شرق» می‌گوید: جدا از رشد جسمی که در مناطق گرمسیر ایران برای دختران زودتر اتفاق می‌افتد، مسئله دیگر مسئله سنت و فرهنگ است. اینجا دختران از پنج، شش سالگی برای ازدواج آماده می‌شوند. دختر ۱۳ساله در اینجا زنی است آماده ازدواج. اگر در خانه بماند، با این شرایط بحرانی و زیست‌محیطی در جایی مانند ایرانشهر، چه کار باید بکند؟ درحالی‌که سیستان‌وبلوچستان بالاترین آمار محرومیت و کودکان بازمانده از تحصیل را دارد و قطعا به این راحتی شرایط تحصیل دختران فراهم نخواهد شد، آیا ضمانتی وجود دارد که این دختران بعد از رسیدن به ۱۳سالگی امنیت زندگی‌شان تأمین شود و همچنین بتوانند شانس‌های خود را برای ازدواج داشته باشند؟ مهدوی تأکید می‌کند: قطعا به تعالی‌رسیدن در هر نقطه‌ای تعریف متفاوتی دارد، من بشخصه اگر زنی از طایفه‌های سنتی بودم، دلم می‌خواست دخترم زود ازدواج کند و این شرایط را هم برایش مهیا می‌کردم، اما ماجرا اینجاست که ما بدون بررسی شرایط فرهنگی و اقوام مختلف برای همه زنان حکم یکسانی صادر می‌کنیم و امیدوار هم هستیم که همه آن را اجرا کنند؛ اما با اجرائی‌شدن این طرح مطمئن باشید کمکی به شهرها و استان‌هایی مانند سیستان‌وبلوچستان نخواهد شد.

بارداری کودکان و اثرات جبران‌ناپذیر

دکتر هدی کاشانی، متخصص زنان و زایمان، درباره بارداری زودهنگام در دختران هشدار می‌دهد، او به «شرق» می‌گوید: حاملگی در سنین زیر ۱۸ سال در واقع تا حد زیادی می‌تواند به معنای ازدواج زیر این سن باشد. مسئله ازدواج در سنین پایین برای دختران و پسران آسیب‌های فراوانی دارد. اما مشکلات جسمانی و اجتماعی برای دختران به‌مراتب بیشتر از پسران است. دختری که با این مشخصات در سن پایین ازدواج می‌کند، به احتمال بسیار زیاد حاملگی زیر سن ۱۸ نیز خواهد داشت که این امر می‌تواند مشکلات روحی و جسمی عدیده‌ای برای آن دسته از افراد جامعه به‌دنبال داشته باشد.

من جامعه‌شناس و روان‌شناس نیستم که بخواهم درباره افزایش پدیده طلاق و شکل‌نگرفتن هویت در کودکان برای ازدواج صحبت کنم، اما می‌خواهم بر یک مسئله تأکید کنم بررسی داده‌های مورد بحث حاکی از این نکته است که زایمان‌های قبل از ۱۸سالگی تنها در میان زنان گروه سنی ۲۰ تا ۲۴ سال در سال ۱۳۸۹، برابر با ۵،۲ درصد از کل زایمان‌ها را تشکیل می‌داده است و مطابق آمار در دسترس ما کمترین میزان زایمان قبل از ۱۸سالگی در این گروه سنی مربوط به استان یزد و بیشترین میزان مربوط به استان سیستان‌وبلوچستان است. اختلاف این دو استان با یکدیگر بسیار زیاد و قابل‌توجه است و متأسفانه کمترین میزان پوشش مراقبت‌های دوران بارداری نیز مربوط به استان سیستان‌وبلوچستان است؛ این در حالی است که دریافت‌نکردن مراقبت‌های دوران بارداری، خطرات زایمان در سن پایین را دوچندان خواهد کرد.

این پزشک زنان با بیان اینکه: بارداری زیر ۱۸سال باعث ایجاد سوءتغذیه و کم‌خونی مادر خواهد شد، گفت زایمان سخت و زودرس، تولد نوزاد کم‌وزن، عفونت‌های بعد از زایمان، افسردگی و احتمال اختلال‌های خلقی و سایکوز پس از زایمان از عوارض بارداری در سنین زیر ۱۸ سال به شمار می‌روند.

نگاه

منابع مالی برای پرداخت حقوق سربازان در قانون بودجه لحاظ نشده

● **ایلنا:** سردار موسی کمالی، رئیس اداره سرمایه انسانی سرباز ستادکل نیروهای مسلح، در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا درباره حقوق دریافتی سربازان گفت: حقوق سربازان باید ۶۰ تا ۹۰ درصد حقوق کارکنان پایور باشد؛ درحال‌حاضر حداقل حقوق کارکنان پایور در حدود یک‌میلیون‌و ۳۰۰ هزار تومان است و براساس‌این حقوق سربازان باید افزایش درخورتوجهی داشته باشد؛ اما این قانون با وجود اینکه در سال ۹۰ تصویب شده، منابعی برای آن در قانون بودجه در نظر گرفته نشده است. در نتیجه حقوق سربازان در مقایسه با حقوق قانونی پایین است. او ادامه داد: در سال گذشته افزایش نسبی حقوق را در مناطق عملیاتی و محروم داشتیم؛ اما درباره دیگر مناطق عملا افزایش حقوق میسر نشده است. در سال جاری نیز تنها ضریب حقوقی که افزایش پیدا کرده، برای کارکنان پایور و رسمی بوده و برای سربازان افزایشی نداشته‌ایم. اگر منابع مالی تأمین شود، ما هرساله پیگیر هستیم تا حقوق سربازان به مقدار نسبی افزایش پیدا کند. رئیس اداره سرمایه انسانی سرباز ستادکل نیروهای مسلح با بیان اینکه سربازی به‌نوعی ایثار و فداکاری است، گفت: خدمت سربازان قابل ارزش‌گذاری با پول نیست. این مبلغی را که به سربازان داده می‌شود، نمی‌توانیم حقوق بنامیم و در واقع مبلغی برای هزینه‌های جاری سرباز است و ما به دنبال این هستیم که هزینه خوراک، پوشاک، زیست و مرخصی را که سرباز باید سالانه از آن استفاده کند، در حد نسبی پرداخت کنیم و برای افزایش آن نیز همیشه تلاش کرده‌ایم و تاجایی‌که امکان دارد، افزایش می‌دهیم. سردار کمالی در بخش دیگری از صحبت‌هایش در پاسخ به این سؤال که برای سربازانی که در حمله تروریستی به مراسم رژه در اهواز از خود گذشتگی نشان داده و جان مردم را نجات داده‌اند، چه تشویقی در نظر گرفته شده، خاطرنشان کرد: برای تشویق افراد باید ابتدا موضوع به صورت همه‌جانبه بررسی شده و با توجه به ایثار، فداکاری و تلاشی که انجام شده، تصمیم‌گیری شود. ۱۲ سرباز در این حادثه شهید شدند؛ بنابراین باید همه جوانب بررسی شود. او با اشاره به تشویق از سرباز مجتبی محمدی گفت: فرمانده نیروی زمینی با این سربازان دیدار داشتند و در حد مقررات آنها را تشویق کردند. او درباره وضعیت سربازان مجروح نیز خاطرنشان کرد: در ابتدا وظیفه نیروی مسلح این است که به نحو احسن درمان آنها را پیگیری کند و این سربازان معالجه شوند و این تکلیفی برای نیروهای مسلح است و باید امکانات لازم برای درمان این افراد فراهم شود؛ اما ممکن است برخی از ضایعات و جراحات به صورتی باشد که درمان صددرصدی برای سرباز حاصل نشود و سرباز جانباز شود. سردار کمالی ادامه داد: طبق قانون خدمت وظیفه عمومی سربازانی که جانباز ۱۰ درصد هستند، از سربازی معاف می‌شوند. در آینده نیز طرح کسری خدمت فرزندان ایثارگران نیز شامل حال فرزندان این سربازان می‌شود. درحال‌حاضر دغدغه ما بحث درمان این سربازان مجروح است.

جدول ۳۲۱۲ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- از شما دور باد- فاقد آرامش- کوچک‌ترین سوره قرآن ۲- حوض کم‌عمق تزیینی- فرمانروای کرمان در زمان اشکانیان- دندانه سوهان ۳- وسیله رُفت و روب- در آشپزخانه بیابید- مواد مذاب سیلیکاتی داخل زمین ۴- چوب خوشبو- کوتاهی در انجام کار- تلاش و دسترنج ۵- سیاره‌ای کوچک‌تر از زمین- تازه- حرف محرمانه ۶- شیوه و شگرد- نوعی زیرانداز- عید هندی‌ها ۷- سردار- ضلالت- از مطهرات ۸- برهان- گذرگاه سرپوشیده برای عرضه کالا به خریداران- نامی دخترانه ۹- نام قدیمی اصفهان- ازیادرفته- تمام‌کننده ۱۰- فیلمی ساخته جیمز کامرون- عقیده- زیرکی ۱۱- دست‌مالیدن- نوعی کفش راحتی- سکرتر ۱۲- مسجد منسوب به امام زمان(عج) در قم- روزنامه چاپ ترکیه- حیوان بارکش ۱۳- توبه‌کردن- پرخور- سخن‌چینی ۱۴- عادت- عاری از میکروب‌های زنده- از نام‌های خداوند ۱۵- پول کم‌ارزش- لباس کوتاه جلوباز که روی لباس‌های دیگر می‌پوشند- فلز پرمصرف.

عمودی:

۱- نسبت همسران دوخواهر- دروغگوی آخرالزمان- ویژه‌تر ۲- یوغ- عشاق منظومه نظامی گنجوی ۳- زشت و مهیب- چاه‌کن- نام‌ها ۴- متین- انس- بزرگان ۵- حرف همراهی- جلادادن- پدر ادبیات کانادایی و نویسنده داستان‌های کوتاه درباره حیوانات وحشی ۶- جامه پشمی دست‌باف- از تیم‌های فوتبال اسپانیا- بدن ۷- چیره‌شونده- افسار- مجاور ۸- سازگاری- مخترع ماشین بخار- بستنی چوبی ۹ - نرم‌افزار نقشه‌کشی- رشوه‌دهنده- هیبت و شکوه ۱۰- چهره- ملاقات- اسبابی در باشگاه پرورش‌اندام ۱۱- شهری در استان خوزستان- گوارا- سودای ناله ۱۲- کلمه پرسشی- رمانی نوشته شارلوت برونته- داروغه ۱۳- اثرگذار- غیرسهوی- شترمرغ منقرض‌شده ۱۴- عملیات پیروزمندانه دفاع مقدس که منجر به شکست حصر آبادان شد- گستاخ ۱۵- امیدواری- قشنگ- پذیرش سفیر.

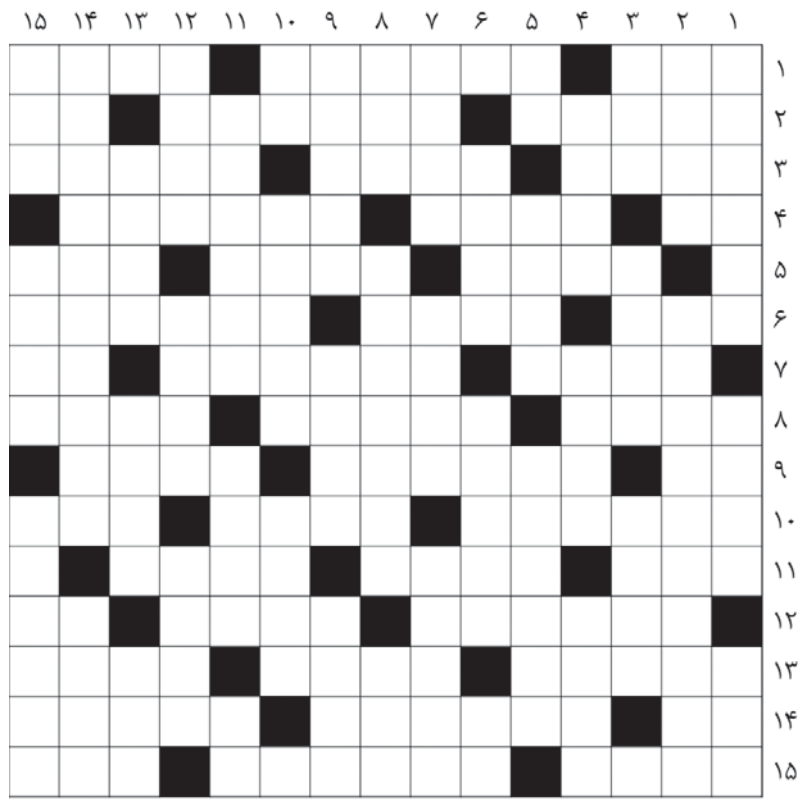

حل سودوکو سخت

۶	۵	۹	۷	۲	۸	۴	۱	۳
۲	۷	۱	۴	۳	۵	۸	۹	۶
۳	۴	۸	۹	۶	۱	۲	۵	۷
۱	۹	۶	۸	۵	۲	۷	۳	۴
۵	۲	۷	۳	۴	۹	۱	۶	۸
۸	۳	۴	۶	۱	۷	۵	۲	۹
۷	۸	۲	۱	۹	۳	۶	۴	۵
۴	۱	۳	۵	۷	۶	۹	۸	۲
۹	۶	۵	۲	۸	۴	۳	۷	۱

حل سودوکو ۲۲۰۷

۳	۷	۸	۱	۲	۴	۶	۵	۹
۱	۴	۵	۶	۳	۹	۲	۸	۷
۹	۲	۶	۵	۸	۷	۱	۴	۳
۷	۶	۱	۹	۵	۳	۸	۲	۴
۵	۸	۴	۷	۱	۲	۹	۳	۶
۲	۳	۹	۴	۶	۸	۷	۱	۵
۸	۵	۲	۳	۹	۶	۴	۷	۱
۶	۱	۷	۲	۴	۵	۳	۹	۸
۴	۹	۳	۸	۷	۱	۵	۶	۲

جدول ۳۲۱۱

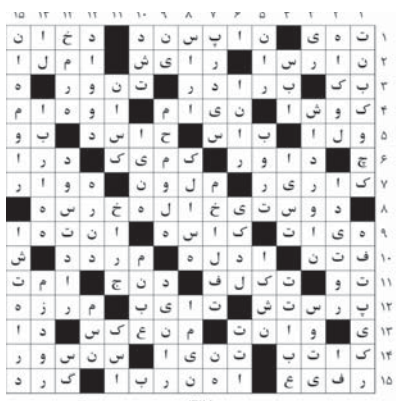

سودوکو سخت ۲۲۰۸

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۱	۳	۲						
۵				۱	۹			
			۵				۶	
			۹			۱		۵
		۶		۳		۷		
۳		۸			۷			
	۷				۸			
			۳	۴				۹
						۵	۱	۸

سودوکو ساده ۲۲۰۸

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

			۲	۱				۶
	۲		۷			۹	۴	۳
۷				۳	۸	۵		
۴	۱	۳	۶	۷				
			۳		۵			
				۹	۱	۳	۶	۴
		۱	۴	۸				۷
۸	۷	۲			۳		۵	
۳				۲	۷			